

С Т А Н О В И Щ Е

за научната и творческа дейност на доц. д-р Ясен Бориславов Бойчев, кандидат за заемане на академичната длъжност „доцент” в СУ „Св. Климент Охридски” по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – история на българската журналистика) в конкурс, обявен в ДВ, бр. 65 от 16 август 2019 г.

Член на научното жури: проф. д.н. Любомир Стойков

1. Данни за конкурса

Прегледът и анализът на представените документи показва, че настоящият доцентски конкурс е обявен правомерно от катедра "История и теория на журналистиката" на Факултет „Журналистика и масова комуникация” на СУ „Св. Климент Охридски“ и обнародван в Държавен вестник, бр. 65 от 16 август 2019 г.

Конкурсната процедура е според изискванията на новия Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ, приет с решение на Академичния съвет на 31 октомври 2018 г., изменен и допълнен с решение на Академичния съвет от 29 май 2019 г., изменен и допълнен с решение на Академичния съвет от 17 юли 2019 г., изменен и допълнен с решение на Академичния съвет от 25 септември 2019 г., изменен и допълнен с решение на Академичния съвет от 30 октомври 2019 г., както и е съобразен с критериите в Закона за развитие на академичния състав на Република България. В настоящия конкурс за „доцент” документи е подал гл. асистент д-р Ясен Бориславов Бойчев – единствен кандидат за тази академичната длъжност.

2. Данни за кандидата

Д-р Ясен Бориславов – главен асистент и преподавател в катедра „История и теория на журналистиката“ в СУ „Св. Климент Охридски“, се е утвърдил като един от компетентните специалисти, изследователи и

университетски преподаватели в сферата на историята на българския печат и българската журналистика. Той е отлично подготвен анализатор и интерпретатор на българската сатирично-хумористична периодика, както и на феномените в областта на историята на българската журналистика, смеховата култура, бита и душевността на българина, и отчасти в народопсихологията, лайфстайла и културната антропология.

Кандидатът в настоящия конкурс за „доцент“ има две висши образования – по журналистика и по история в СУ „Св.Климент Охридски“. Защитил е докторат по история на българската журналистика на тема „Българският сатирично-хумористичен периодичен печат в контекста на модернизацията“ (1863-1912)“. Автор е на редица научни, научно-популярни и публицистични книги и има много богат двадесетгодишен пряк журналистически и редакторски опит. От 2013 година работи във ФЖМК при СУ „Св. Кл. Охридски“ на длъжност „главен асистент“ и преподава по „История на българската журналистика“, „Гурме и медии“, „Майсторски клас“ и др.

Ясен Бориславов е логично продължение на създадената още през миналия и доразвита в настоящия век научна, преподавателска и изследователска традиция в изследванията по история на българската журналистика, свързана с имената на акад. Владимир Топенчаров, проф. Георги Боршуков, проф. Дафин Годоров, проф. Филип Панайотов, проф. Милко Петров, проф. Здравка Константинова и др. Всеизвестно е, че д-р Бориславов не приема механично тезите и възгледите на своите учители и предходници, а често влиза в полемика и дискусия с техните тези и идеи. Неговите трудове са познати и цитирани в чужбина. Популярността на някои от тях наистина е рекордна. Ще се аргументирам с негова научна статия, която е най-четения текст в теоретичното електронно списание „Медии и обществени комуникации“. Става дума за: *Бориславов, Ясен. Особености в периодизацията на историята на българската журналистика // Медии и обществени комуникации. Изд. УНСС / "Алма комуникация". 2010, № 5. Available from: <http://www.media-journal.info/?p=item&aid=89>* – една публикация, която е прочетена 133990 пъти.

3. Изпълнение на критериите за академичната длъжност

Научните трудове – монографии, студии, статии и други публикации, депозирани от главен асистент д-р Ясен Бориславов, напълно отговарят на необходимите количествени и качествени изисквания за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност "доцент". Справката за изпълнението на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ (научна област 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки) показва, както следва – 50 точки (група от показатели А), 100 точки (група от показатели В), 255 точки (група от показатели Г) и 80 точки (група от показатели Д), които отговарят на целите на конкурса.

Не е за пренебрегване обстоятелството, че д-р Бориславов има множество цитирания в български и чуждестранни научни списания. Справката на отдел "Библиотечно-информационно обслужване" на Университетска библиотека при Софийския университет "Св. Климент Охридски" за открити индексирани и цитирани негови публикации показва десетки позовавания на трудовете му, в т.ч. и в едни от най-авторитетните в света бази данни по научно цитиране, като Web of Science Clarivate Analytics (3 цитирания), Scopus ELSEVIER (3 цитирания), Central and Eastern European Online Library /CEEOL / (5 цитирания), Google Наука (16 цитирания) и др.

4. Описание и оценка на научните трудове

Д-р Ясен Бориславов заявява коректно и обосновано своите амбиции в настоящия конкурс за „доцент” със следните научно-изследователски трудове:

- 2 монографии;
- 2 студии;
- 4 статии.

Важно е да се отбележи, че представените за конкурса публикувани текстове, както и другите форми на научна реализация не дублират съдържанието на докторската дисертация.

Оригинална, задълбочена, компетентна и заредена с актуални послания е монографията: Бориславов, Ясен. Българският сатирично-

хумористичен периодичен печат между двете световни войни. София, 2019, 240 стр. ISBN 978-619-188-320-2. В редица отношения тя е пионерска, тъй като предлага нов и различен ракурс към динамиката на смеховата култура у нас между двете световни войни. В нея авторът не само прави уникална текстова и социологическа дисекция на хумористичния печат пред 20-те и 30-те години на XX век, но и диференцира смеха и смеховите форми в българската периодика от една страна, на политизиран смях, а от друга – на развлекателен и булеварден смях.

В такива ключови сегменти на изследването, като „Интелигентският смях на Райко Алексиев и в. „Щурец“, „Смешният чужд свят и българските „папагали“ и „Шантажният смях на „бичовете““ проличават едни от най-важните аналитични способности на д-р Бориславов редом с умението му да синтезира принципиални обобщения, извлечени от морето от текстове, факти, казуси, сблъсъци и конфликти между социалната, политическата и журналистическата реалности. Тази констатация може да се подкрепи и с финалните му думи в монографията: „През следвоенните десетилетия българската култура трайно сакрализира страданието и болката като водещи ценности, извор на национална мъдрост и прозрение. Това личи както в литературата, така и в пластичните изкуства...Никоя парадигма не е окончателна присъда, особено когато става дума за културата на смеха, която, както би трябвало да е станало ясно, се развива и променя според времето и социалната среда.“ (стр. 189 - 190).

Непременно трябва да се изтъкне и значението на другите трудове на д-р Бориславов за изучаването и интерпретирането на историята на българската журналистика, като например: Българската журналистика между двете световни войни (1919-1939). София, „Авангард Прима“, 2010, 150 стр. ISBN 978-954-323-697-8 ; Политизираният смях в българската хумористична периодика между двете световни войни. Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Факултет по журналистика и масова комуникация. Том 25, 2019, 233-259. ISSN 1311-4883; Сава Доброплодни и списание “Нова българска пчела” (1887-1888). Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски“,

Факултет по журналистика и масова комуникация.Т. 24, 2017, стр. 139-150. ISSN 1311-4883 и др.

Предложените за конкурса студии и статии отговарят на критериите за **научна евристичност, проблемност, убедителна аргументираност и теоретична значимост**. Тази оценка се отнася особено за такива негови публикации, като: Българската журналистика – възходи и падения (1844-1944), сп. „Медии и обществени комуникации“, бр. 4/ Януари 2010; Вестник „Изток” като летописна хроника на град Сливен в десетилетието между 1934 и 1944 година. Годишник на Софийския университет „Св. Климент Охридски”, Факултет по журналистика и масова комуникация. Т. 23, 2016, 105-114. ISSN 1311-4883 и др.

5. Научни приноси

Представените за конкурса трудове и произведения съдържат значителни научни и научно-приложни приноси към историята на българската журналистика, медиите и публицистиката, смеховата култура, теорията на смеха, както и – по-частично - към зоните на културологията, естетиката, културната антропология и народопсихологията.

Признавам заявените от автора научни приноси, като по-специално ще открия това, че:

- Качествено са обогатени и надградени историческите проучвания на българската периодика и на отечествената журналистика;
- По оригинален начин е типологизирана сатирично-хумористичната преса в две основни категории: политизиран и идеологически острастен смях, от една страна, и развлекателен булеварден смях, от друга страна.
- Положени са основите на модел за концептуално разглеждане на историята на хумора и сатирично-развлекателните жанрове в българската журналистика;
- За първи път е проучена и систематизирана особената роля на първите организации на журналистите, както и на правните условия, в които

съществува българската преса в периода между двете световни войни – 1919 – 1939 години.

6. Заключение

Въз основа на всичко, изложено по-горе, както и на **професионалните качества, интелигентността, академичната отдаденост, последователността, и – разбира се, научните, приложни и практически приноси на д-р Бориславов в сферата на историята на българската журналистика и на българския хумористичен печат, както и на ползотворната му университетската дейност** смятам убедено, че **той притежава необходимия педагогически опит, знание и капацитет, за да получи по-нататъшно академично развитие.** Ето защо категорично ще гласувам да **бъде присъдена академичната длъжност „доцент” на главен асистент д-р Ясен Бориславов Бойчев в професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Журналистика – история на българската журналистика).**

1 януари 2020 г.
София

РЕЦЕНЗЕНТ:
Проф. д.н. Любомир Стойков